
„Svlékni se, nebo skončíš“

„Svlékni se, nebo skončíš“

26.10.2009, rubrika: Z domova, strana: 4, autor: JAN GAZDÍK

Studentka popisuje sexuální obtěžování od pedagoga. Jeho nevhodné chování potvrdilo i šetření děkana

Praha - Studentka Fakulty humanitních studií pražské Univerzity Karlovy Linda B. se téměř psychicky zhroutila. Dokončovala bakalářskou práci o fotografii a její vedoucí Jiří Bystřický na ni stále neměl čas, aby s ním mohla diplomku konzultovat.

„Nebyl k zastížení. Vždy mne odbyl s tím, že je přes den velmi vytížený, takže to prý můžeme probrat až večer v kavárně nebo u něj doma. Nakonec jsem s velkým váháním svolila a přišla k němu v dohodnutý čas – v deset večer,“ říká Linda, která sice už mezitím vystudovala, přesto si nepřeje zveřejnit jméno.

K diplomce se však s Bystřickým stále nemohli dostat. Nejprve povečeřel, pak prý pořád někam odbíhal a nakonec otevřel lahev vína a nabídl Lindě skleničku.

Vše podle Lindy začalo jakousi předehrou, při níž jí Bystřický vysvětloval význam vztahů mezi pedagogem a studentkou. Jsou prý založeny na vzájemné nabídce: „Ty něco a já pak na oplátku taky něco.“

„A najednou mě začal přesvědčovat, že přece nemohu psát bakalářskou práci o fotografii, když jsem nikdy nebyla cíleně snímaná profesionálem. Oznamoval mi, že to bude chtít další konzultace, a já už nevěděla kudy kam. Chystala jsem se k odchodu, ale překvapil mne dalším návrhem: Svlékni se – můžeme to s tím focením zkusit hned. Stála jsem tam jako opařená a najednou jsem si všimla, že už rozestýlá postel,“ vzpomíná studentka.

„Jestli se nesvlékneš, tak jsme spolu skončili,“ řekl Lindě. Odmítla to a Bystřický ji vyprovodil s poznámkou, že je zbytečně neústupná.

Její vyprávění je věrohodné i proto, že celý případ vyšetřila zvláštní komise. A pedagog na základě jejích výsledků přišel o post šéfa katedry.

„Buď ke mně loajální!“ Večerní scéna měla pokračování hned druhý den ráno. Linda vzpomíná, že potkala vedoucího své bakalářské práce na chodbě fakulty.

„Vzal mě za ruku a lehce vmáchl do kouta. Věř prý, že k němu budu loajální a že jeho nabídka přesto trvá. A pak mne čeká velká kariéra, kdybych s ním pokračovala ve spolupráci,“ popisuje Linda svérázné přesvědčovací metody.

Zeptala se tedy, zda tím Bystřický myslí sex. „Odpověděl, že to jsem řekla já. Že si to celé vykládám špatně, ale jestli chci, tak jo. Ještě mě varoval, že vtahy se tvoří na bázi exaktických vztahů a že ženská krása rychle zvadne,“ vzpomíná Linda na dobu, kdy se jako dvaadvacetiletá studentka cítila zcela bezmocná. Rodičům se svěřit styděla, ale zároveň v ní rostl vztek. Natolik velký, že vše po dlouhém váhání oznámila tehdejšímu děkanovi fakulty Janu Sokolovi. Ten pak po důkladném vyšetřování, na němž se podíleli psychologové, sexuologové a právníci, zbavil Bystřického funkce šéfa katedry.

„Ty důkazy byly jasné. Navíc se objevily i nějaké akty jiné studentky. Pana Bystřického jsem proto odvolal z funkce vedoucího katedry a udělal mu důtku,“ říká Sokol.

Proč se Bystřického nezabavil úplně? Uznává, že dnes mu to může být vyčítáno. Právníci mu však tehdy řekli, že vyhazov Bystřického z fakulty by byl velmi obtížný. Navíc ještě neplatil antidiskriminační zákon, který dává nyní šéfům přece jen větší možnosti.

Bystřický: Jen se mi mstí i další studenti teď říkají, že nechtějí chování Bystřického dál snášet, a chystají na něj stížnost. „Říkáte, že studenti sepsali petici, v níž si na sexuální obtěžování opět stěžují? Už nejsem děkanem, ale zneužívání moci pedagogů nad studenty tím, že po nich chci například sex, považují stejně jako před třemi roky, když jsem měl Bystřického na koberečku, za krajně odpudivé,“ dodává Sokol.

Bystřický všechna nařčení rezolutně popírá. „Jsou to nesmysly a lži studentek, které si nejsou jisté, že budou dostatečně kvalifikované pro obhajobu práce z mediálních studií. A tak vytvářejí své hypotézy. To je prostě neuvěřitelné,“ hájí se Bystřický. Tři roky starý skandál smetl ze stolu: „Nic mi tehdy neprokázali, je to epizodka stará už přes sedm let.“

Odmítá i svou nedávnou sexistickou poznámku na adresu studentky: „Moderátorku ve studiu dělat nemůžeš, protože bys měla ta svá prsa položená až na stole.“

„Studenti přetlumočili má slova, aby hlídali svůj vzhled. Mstí se mi, protože od nich vyžadují vědomosti,“ brání se Bystřický.

Současný děkan fakulty Ladislav Benyovszky slibuje, že bude vůči pedagogovi nekompromisní a pokusí se ho zbavit. Mrzí ho, že ho studenti o obtěžování neinformovali dříve. „Já jim po tom dřívějším skandálu docela věřím,“ říká. Benyovszky je podle Barbory Tupé ze Sociologického ústavu Akademie věd mezi děkany škol spíše výjimkou. Většinou totiž stížnosti obtěžovaných studentek ironicky zpochybňují.

„Bystřický byl pro mě autoritou, podle níž jsem se snažila i chovat. A najednou mi řekl: ‚Svlékni se!‘ Proto jsem se neuměla jako dvaadvacetiletá holka dlouho bránit,“ doplňuje Linda.

* Obtěžování na VŠ Je poměrně časté Někou formu obtěžování od pedagogů zažilo 81 % studentů VŠ. Tři procenta se setkala přímo s vyžadováním sexu. Jde o 11 tisíc současných studentů. Vyplývá to z výzkumu, který zpracovala Univerzita Karlova. Výzkumníci se dotazovali 832 studentů na 11 českých vysokých školách a univerzitách. Závěr šetření je alarmující: sexuální obtěžování studentů (většinou dívek) je velkým – a skrývaným – problémem zřejmě všech vysokých škol. Falešná obvinění, kdy si obtěžování studenti vymyslí, přitom nedosahují ani 1 % případů.